

# TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU KASUTAJATE TAGASISIDE

*Küsitluse korraldas Elena Sipria-Mironov*

*Analüüsi koostas Helina Riisalu*

*august 2015*

## Sisukord

---

Kokkuvõte .....	2
Ülevaade küsitluse korraldamisest.....	3
Kasutajate kogemus TÜ raamatukogu teenuste ja võimaluste kasutamisel .....	4
Milliseid uuendusi peaks TÜ raamatukogu tulevikus pakkuma? .....	9
Millised keskkonnad ja teenused vajaksid rohkem arendamist? .....	17
Informatsioonikanalid teenuste ja võimaluste tutvustamiseks .....	19
Tulevikuraamatukogu iseloomustavad sõnad .....	20
LISA 1. Küsitlusankeet .....	21

## Kokkuvõte

---

- TÜ raamatukogu tulevikuteemalisele lühiküsitlusele vastas kokku 1099 TÜ raamatukogu kasutajat (nendest 57% olid üliõpilased, 13% õppejõud või TÜ töötajad, 17% vilistlased).
- Üldiselt oli üle 90% vastanutest raamatukogu teenustega suuremal või vähemal määral rahul. Kõige enam oldi rahul personali sõbralikkuse ja teenindusvalmidusega, iseteeninduse võimalustega ning e-teenuste kättesaadavusega. Vähem piisavaks peeti ruumide sobivust individuaalseks ja grupitööks ning kasutajakoolituse kättesaadavust.
- Raamatukogu kasutajad pakkusid välja erinevaid mõtteid (kokku ligi 1000), milliseid uuendusi peaks raamatukogu tulevikus kindlasti pakkuma, kusjuures paljud nendest oleks üsna lihtsasti teostatavad, vajamata suurt rahalist ressursi või ajamahukat ettevalmistust.
- Uuendusettepanekutest kordusid teistest enam raamatukogu lahtiolekuaegade pikendamine (eriti pühapäeviti ning eksamiperioodil), digitaalsete materjalide valiku suurendamine, söömisvõimaluste parandamine (soovitakse ilusat ja hubast söögituba koos mikrolaienahju ja veekeetjaga ning kohvi- ja snäkiautomaate), suuremate võimaluste pakkumine ülikoolivälistele isikutele jne.
- Rohkem kui pooled vastanutest (51%) märkisid, et elektroonilised inforessursid vajaksid järgmise viie aasta jooksul rohkem arendamist. Õpikeskkonna arendamist pidas vajalikuks 42% vastanutest, suhtluskeskkonna arendamist 33% vastanutest.
- Informatsioonikanalitest, mida raamatukogu peaks kasutama oma uute teenuste ja võimaluste tutvustamisel, kordusid teistest enam raamatukogu koduleht, Facebook ja meililistid.
- Raamatukogu lugejad iseloomustasid tulevikuraamatukogu rohkem kui 350 erineval moel. Põhiliste omadussõnadena toodi välja „mugav“, „innovaatiline“ ning „sõbralik“.

## Ülevaade küsitluse korraldamisest

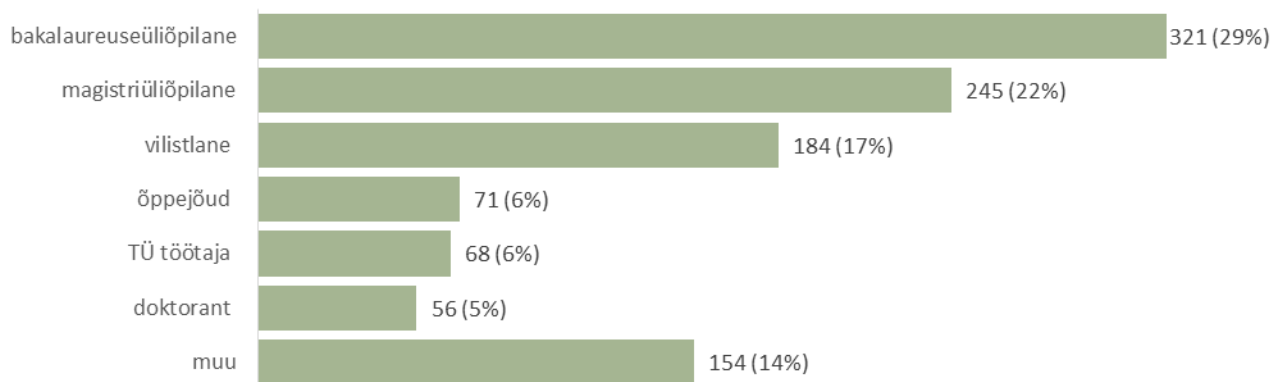
Tartu ülikooli (TÜ) raamatukogu palus 2015. aasta kevadel, eksamisessiooni ajal, oma lugejatel vastata veebipõhisele küsitlusele, et välja selgitada, kuidas ollakse rahul pakutavate teenustega ning milliseid uusi võimalusi raamatukogult tulevikus oodetakse. Lühike veebiküsitlus (vt lisa 1) koosnes viiest küsimusest:

- milline on lugejate kogemus TÜ raamatukogu teenuste ja võimaluste kasutamisel?
- millised oleks kõige tähtsamad uuendused, mida TÜ raamatukogu peaks kindlasti tulevikus pakkuma?
- millised keskkonnad ja teenused vajavad järgmise viie aasta jooksul rohkem arendamist?
- milliseid informatsioonikanaleid peaks raamatukogu kasutama oma uute teenuste ja võimaluste tutvustamisel?
- milliste omadussõnadega võiks kirjeldada tulevikuraamatukogu?

Küsitlus oli suunatud Tartu Ülikooli liikmetele ja teistele raamatukogu kasutajatele. Veebiküsitlust jagati TÜ raamatukogu kodulehel ja Facebook'i lehel. Samuti saadeti kasutajatele e-kiri palvega olla abiks tuleviku arengusuundade valikul. E-kirjad saadeti masspostitusena TÜ raamatukogu kasutusõigust omavatele lugejatele, kes on kasutanud raamatukogu teenuseid viimase aasta jooksul.

Tegemist oli kolmanda veebipõhise lühiküsitlusega, varasemalt on uuritud lugejate arvamust keskkonna ja lugejateeninduse kohta.

Tulevikuteemalisele lühiküsitlusele vastas kokku 1099 TÜ raamatukogu kasutajat. Neist 57% märkisid oma staatuseks üliõpilane, 13% vastanutest olid õppejõud või TÜ töötajad, 17% vilistlased (joonis 1).

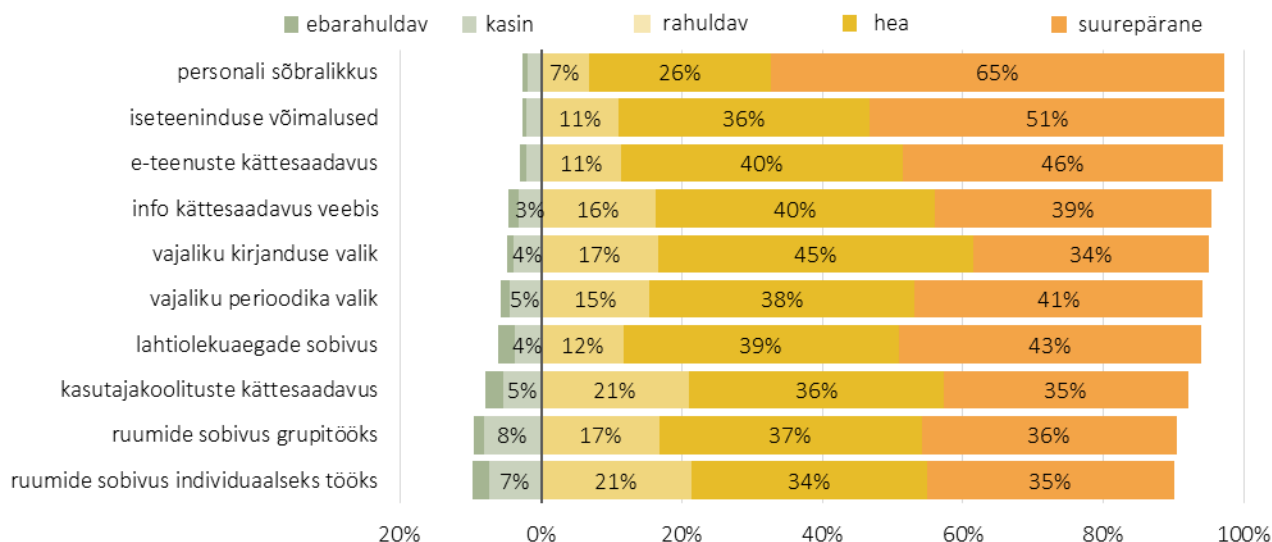


Joonis 1. TÜ raamatukogu tagasisideküsitlusele vastanute jaotus (n=1099).

Järgnev ülevaade kasutajate tagasisidest on esitatud küsimuste kaupa. Saadud tagasisidega arvestatakse TÜ raamatukogu uue arengukava koostamisel.

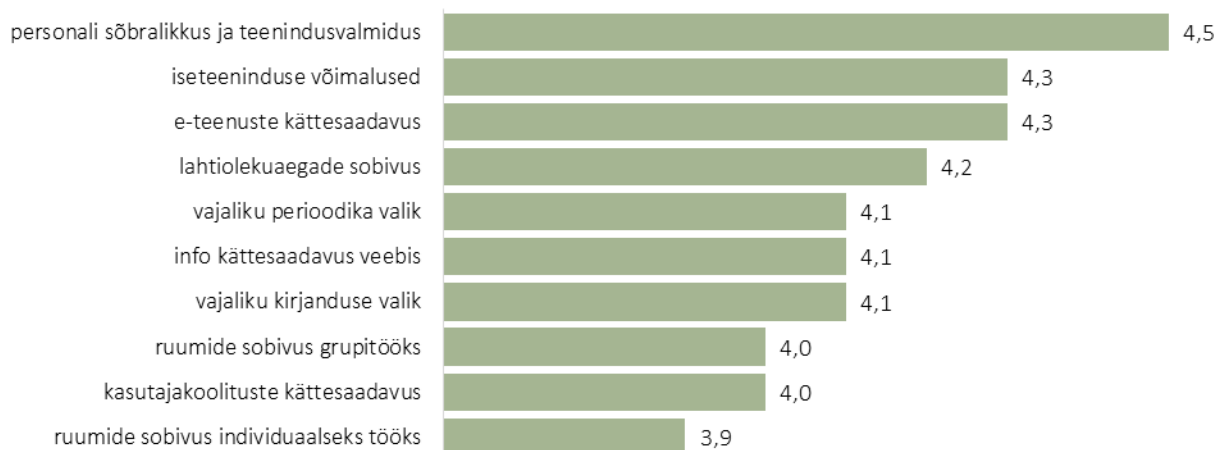
## Kasutajate kogemus TÜ raamatukogu teenuste ja võimaluste kasutamisel

Üldiselt oli üle 90% vastanutest kõigi nimetatud teenustega suuremal või vähemal määral rahul. Etteantud väidete hulgast oldi kõige rohkem rahul personali sõbralikkuse ja teenindusvalmidusega, iseteeninduse võimalustega ning e-teenuste kättesaadavusega (joonis 2).



Joonis 2. Kasutajate rahulolu raamatukogu teenustega (n=1082).

Hinnangud teenustele anti viiepallisel skaalal, kus 5=suurepärane, 4=hea, 3=rahuldav, 2=kasin, 1=ebarahuldav. Keskmine hinnang personali sõbralikkusele ja teenindusvalmidusele oli 4,5, iseteeninduse võimalustele ning e-teenuste kättesaadavusele 4,3 (joonis 3).



Joonis 3. Kasutajate rahulolu raamatukogu teenustega, hinnangute keskmine viiepallisel skaalal, kus 5=suurepärane, 4=hea, 3=rahuldav, 2=kasin, 1=ebarahuldav) (n=1082).

Vähem piisavaks peeti ruumide sobivust individuaalseks ja grupitöök ning kasutajakoolituse kättesaadavust. Nende osakaal, kes nimetatud teenuseid ebapiisavaks hindasid, oli siiski vaid alla 10% vastanutest. Keskmine hinnang ruumide sobivusele individuaalseks tööks oli 3,9, ruumide sobivusele grupitöök ning kasutajakoolituse kättesaadavusele 4,0.

Raamatukogu kasutajad on väga rahul personaliga, 90% kõigist vastanutest hindasid **personali sõbralikkust ja teenindusvalmidust** heaks või suurepäraseks. Hinnangute keskmine antud väitele oli viiepallisel skaalal 4,5. Alljärgnevalt on toodud mõned väljavõtted kasutajate tagasisidest.

Personali tuleb kindlasti kiita. Koos Balti Kaitsekolledži raamatukoguga on parim teenindus ja sõbralikkus. Neid võiks tunnustada nende tehtud tööde eest ja samuti seda, et tudengitele on tulnud vastu ööraamatukogu osas - suur aitäh!	bakalaureuseüliõpilane
The staff personal was always very helpfull and friendly.	magistriüliõpilane
Veetsin viimased mitu kuud raamatukogus ja tahaksin lihtsalt väga kiita 2.-3. saali ees infoletis olevaid töötajaid, kes on ülisõbralikud ja toredad.	magistriüliõpilane
Ääretult meeldiv teenindus enamjaolt! Tänu!	muu
Teie raamatukogu personal on parim. Olen aastaid tahtnud seda teile öelda. Ülimalt sõbralikud, abivalmis ja pädevad inimesed. Parim personal Eestis!	muu

Samas oli ka neid, kel oli personali kohta mõningaid etteheiteid. 3% vastanutest pidasid personali sõbralikkust ja teenindusvalmidust ebapiisavaks, tuues välja, et mõned töötajad on tihti tõrjuva suhtumisega ja ebasõbralikud.

Kuna tegemist on tõelise labürint-raamatukoguga, võiks seal olla spetsiaalsed töötajad, kes aitavad vajaliku teaviku leida. Leti taga olevad töötajad on minu arvates ülbed.	bakalaureuseüliõpilane
Inimene, kes aitab saada kasutajaks raamatukogus, võiks olla sõbralik ja lahke aga mitte tõre.	magistriüliõpilane

**Iseteeninduse võimalusi** hindasid heaks või suurepäraseks 86% kõigist vastanutest. Hinnangute keskmine antud väitele oli viiepallisel skaalal 4,3. 3% vastanutest pidasid iseteeninduse võimalusi aga kasinaks või ebarahuldavaks. Teistest veidi rahulolematumad olid doktorandid ja õppejõud.

Ise printimise ja ise laenutamisega on alati mingisugune probleem.	bakalaureuseüliõpilane
Iseteeninduse paljundusvõimalusi on vähe. Sageli tuleb kaua järjekorras seista, et saaks koopiamasinat kasutada.	doktorant
Külalised ei saa arvutit ega printerit kasutada.	villistlane

**E-teenuste kättesaadavust** hindas heaks või suurepäraseks samuti 86% kõigist vastanutest. Hinnangute keskmine antud väitele oli viiepallisel skaalal 4,3. 3% vastanutest pidasid e-teenuste kättesaadavust kasinaks või ebarahuldavaks, öeldes, et e-kataloogi kasutamine on ebamugav ja aeglane.

Ülikoolis oli küll esimene õppeaasta aine, kus õpetati otsima ja kasutama erinevaid andmebaase. Koolitus võiks olla ka viimisel õppeaastal, kui on vaja hakata lõputööd kirjutama. Võib-olla mõni lühikursus. Mul oli kahjuks 5 aasta jooksul mõned asjad ununenud. Andmebaasid olid kättesaadavad, kuid erinevate boolaenide kasutamine jne oli ununenud, seetõttu tuli otsingutel palju vastuseid.	magistriüliõpilane
ESTERi kasutamine on kohmakas. Võibolla saab ESTERi tegijaid mõjutada?	muu
Andmebaaside otsing ei ole paindlik vigade ja variantide katsetamise suhtes. E-andmebaasid on ebamugavalt listis, mida tuleb vahel vaevaga otsida.	õppejõud
E-kataloogi kasutamine on muutunud ebamugavamaks, see on aeglane või ei tööta üldse, vajaliku info leidmine keeruline	TÜ töötaja

**Info kättesaadavust veebis** pidas heaks või suurepäraseks 79% vastanutest (hinnangute keskmine 4,1). Ebapiisavaks pidas info kättesaadavust 5% vastanutest.

Veebis olev lehekülg on mõneti halvasti üles ehitatud, paljud ei leia vajalikku infot. Olen näinud neid individuaaltöörumide silte aga kuidas need toimivad, kuidas neid kasutatakse ja muud sellist infot ei ole kusagilt leidnud.	bakalaureuseüliõpilane
Info veebis: avakogu riulite skeem võiks olla kuskil koos kirjeldustega ära toodud.	magistriüliõpilane

Veebilehel on palju infot, aga kohati isegi liiga palju või selliselt struktureeritud, et seda ei leia hästi üles. Raamatute tagastamine võiks iseteenindusletina olla võimalik ka lobis, et ei peaks ülesse minema, kui mul muud vajadust raamatukokku minna pole. Samuti võiks seal olla kohe võimalus ise nn automaatselt vajadusel võlgnevas tasuda.	magistriüliõpilane
--	--------------------

**Kirjanduse valikuga** oli samuti rahul 79% vastanutest (keskmine hinnang 4,1). Kasinaks või ebarahuldavaks pidas kirjanduse valikut 5% vastanutest. Kommentaarides tuuakse välja eelkõige seda, et kohustuslikke õpikuid peaks raamatukogus olema rohkem, praegu neid kõigile tudengitele ei jagu. Teistest madalamalt hindasid kirjanduse valikut doktorandid, õppejõud ning TÜ töötajad.

Teatud kohustuslike õppematerjalide kättesaadavus ja hulk raamatukogus on naeruväärne. Tasub suurendada veebikeskkonnas kättesaadavate materjalide hulka. Seejuures saaks tudengkonna hulgas problemaatilised materjalid välja selgitada nt teaduskonnapõhiste uuringutega/küsitlustega.	bakalaureuseüliõpilane
Eesti ilukirjanduse valik, sh värskest ilmunu, peaks olema laiem. Ka ei peaks ilukirjanduse riulid asuma "puhkealal". See on täiesti solvav lahendus kirjandusteadlastele, kellele need raamatud on ühtlasi töö ja kutsumus, mitte puhkus (ehkki seda ka).	doktorant
Loodusteaduskonna bakalaureuse baasainetele (maateadus, füüsika jne) on kohati registreeritud sadu tudengeid - vastavate õpikute kättesaadavus võiks olla parem, või siis tähtajad lühemad, et eksamite eel iga eksemplar rohkemate kasutajateni jõuaks.	vilistlane
Häbematult vähe antakse õppejõududele raamatute ostmiseks raamatukokku raha! Kogu on aga raamatuid pole. Õpetan ise 7 ainet aga saan aastas vaid 200 eurot raha raamatukokku kirjanduse ostmiseks.	õppejõud

**Perioodika valikut** hindasid heaks või suurepäraseks 79% vastanutest (keskmine hinnang 4,1). Ebapiisavaks pidas perioodika valikut 6% vastanutest. Teistest rahulolematumad olid doktorandid, õppejõud ning TÜ töötajad.

See, et märkimisväärne hulk humanitaarteaduse mõjukamaid ajakirju on sellest aastast saati 3 või 5 aastase embargoga, on lihtsalt absurdne! See on teadustegevuse kvaliteedi võimaldamisel täielik vähikäik ja degenereerumine.	doktorant
Ehkki perioodikat ongi just väga palju ja eripalgelist, siis kunsti vallas just on paljud ajakirjad olnud vaid lühiajaliselt tellitud, ja osad tellitavad on liiga vähe informatiivsed ja pigem reklaamilikud; nt võiks tellida ajakirja "Kunstforum International" (akadeemiline, poleemiline, ülimalt reprovohke).	vilistlane

**Lahtiolekuaegade** osas lisati kõige rohkem kommentaare. Üldiselt pidas 82% vastanutest raamatukogu lahtiolekuaegu suurepäraseks või heaks (keskmine hinnang 4,2). 6% vastanutest ei olnud aga lahtiolekuaegadega üldse rahul. Mõned kasutajad sooviksid, et raamatukogu võiks olla hommikuti varem avatud, mõned sooviksid pikema lahtiolekuaegu õhtuti.

Raamatukokku võiks sisse pääseda ikka juba 08:00 hommikul.	doktorant
Lahtiolekuajad on väga-väga kesised, ei ole põhjendatud raamatukogu varasem kinnipanemine nädalavahetustel ja hiline avamine nädala jooksul (hea oleks, et iga päev oleks avatud kaheksast ja õhtul üheteistkümneni).	magistriüliõpilane
Raamatukogu võiks olla avatud kauem nii argipäeviti kui ka näiteks pühapäeviti. Võiks olla nii, et mingist kellaajast laenutada enam ei saa, kuid õppida saab siiski.	magistriüliõpilane
Meeldiks pikemad lahtiolekajad, eriti nädalavahetusel ja suvel. Sobiks ka variant, et kõiki teenuseid ei pakuta õhtustel tundidel aga hea oleks ligipääs raamaturiilulitele ja töökeskkonnale.	muu

Väga palju kommentaare tuli selle kohta, et nädalavahetustel võiks raamatukogu kauem avatud olla, eriti pühapäeviti, kuna pühapäeva õhtu on paljudele tudengitele kõige intensiivsem õppimise aeg enne uue nädala algust.

Kõik on väga hästi, aga lahtiolekuajad nädalavahetustel on liiga lühikesed. Tudengi põhiline õppimisaeg ongi nädalavahetus (see on ainus aeg, kus ei toimu loenguid). Vähemalt pühapäeval võiks raamatukogu olla avatud kella 19ni.	bakalaureuseüliõpilane
Kuna suurem osa inimesi reedeti ei õpi, aga pühapäeval enne uue nädala algust tahaks õppida, siis äkki oleks võimalik pühapäeval hoida raamatukogu rohkem lahti reede õhtu arvelt.	bakalaureuseüliõpilane
Avatud ülikool on reedel ja laupäeval Tartus pikad päevad sessioonide ajal, hiljem hoida ukseid avatud.	magistriüliõpilane
Pühapäev on õppijatele oluline koolitöö päev, seega kuidagi leida võimalus anda täisteenindus ka pühapäeval...	magistriüliõpilane
Raamatukogu võiks olla nädalavahetusel kindlasti kauem lahti. Laupäeval võiks kasvõi tund varem avada ja pühapäeval vähemalt paar tundi kauem avatud olla.	magistriüliõpilane

Arvati ka seda, et raamatukogu võiks olla avatud ööpäevaringselt.

Lahtioleku aega võiks pikendada. Tudengile on kell 22 sulgemine kindlasti liiga varajane. Seega võiks tavaajal raamatukogu olla avatud kella 1ni öösel. Sessi ajal võiks olla avatud kogu öö. Väga paljud üliõpilased sooviksid kogu öö õppida enne eksamit.	magistriüliõpilane
See oleks väga suur muutus, aga sessi ajal oleks tõesti palju abi, kui raamatukogu veel kauem lahti oleks. Ööraamatukogu, mida noored ise korraldavad on avatud üheni, kuid olen enam kui kindel, et suuremale osale tudengitest on sedagi vähe.	bakalaureuseüliõpilane
Lahtiolekuajad, eriti L ja P, mil kõige enam just raamatukogu tudengid külastavad võiks olla parem. St mujal maailmas ikkagi on võimalik raamatukogus viibida peaaegu 24-7.	doktorant
How about having 24x7 hours library. The night staffs can be students who wants to work part time. That little money they earn will help them a lot to finish their study in UT.	magistriüliõpilane

Kasutajaid häirib raamatukogu ootamatu sulgemine:

Enim häirib põhjendamatu raamatukogu sulgemine. On jäänud mõistmatuks, miks ka siis, kui tegemist pole riigipühadega, suletakse raamatukogu kas varem või mõneti sootuks terveks päevaks.	bakalaureuseüliõpilane
Suvalistel aegadel ja etteteatamata on raamatukogu kinni. See on väga ebamõistlik ja mitte üldse tudengisõbralik.	magistriüliõpilane

**Kasutajakoolituste** kättesaadavust pidas suurepäraseks või heaks 71% vastanutest (keskmine hinnang 4,0). Kasutajakoolitusega ei olnud üldse rahul 8% vastanutest.

Kuna ma ei olnud kaua aega raamatukogu kasutanud, siis oli äärmiselt keeruline aru saada, kus Ester kataloogis asuva raamatu asukoht TÜ raamatukogus. Ma eksisin ikka mitmeid kordi, enne kui aru saama hakkasin, aga ega ma lõplikult ikka aru ei ole saanud. Nende lühendit ja märgete tähendused on segased, kui ei ole varasemat teadmist ja kogemust. Õnneks sattusin viimane kord TÜ raamatukogu töötaja peale, kes asja selgemaks tegi.	vilistlane
Kasutajakoolitusest loen siit esimest korda. Kui ma sain tagasiside enda meilile, siis võiks ju ka koolitus tulle meilile. Vähemalt teaksin, et selliseid korraldatakse.	õppejõud

**Ruumide sobivust grupitööks** pidas heaks või väga heaks 74% vastanutest. 10% vastanute arvates ei ole grupitöö ruumid kõige sobivamad või neid on liiga vähe (keskmine hinnang 4,0).

Grupitöö ruume on vähe ja enamikel juhtudel broneeritud, seega pole väga olnud võimalust neid kasutada. Suve perioodidel on ruumid väga umbsed ja raske on näiteks sessi ajal seal õppida, hapnikku jääb väheseks. Seda eriti ülemises arvutiklassis ja suures lugemissaalis.	bakalaureuseüliõpilane
Ehk võiks kaaluda rohkemate eraldi grupitööruumide loomist. Praegu teevad paljud rühmatööd teise korruse saalis ja seal on kohati suur lärm.	magistriüliõpilane
Osa grupitööks sobivatest ruumidest on veidi liiga avatud planeeringuga, mistõttu pingelisema arutelu korral võidakse häirida tööd vaiksemates kõrvalruumides.	vilistlane

**Ruumide sobivus individuaalseks tööks** pidas heaks või väga heaks 69% vastanutest. 10% vastanute arvates ei ole ruumid individuaaltööks sobivad (keskmine hinnang 3,9). Individuaaltöö ruume võiks olla rohkem. Samuti tuleks saalides rohkem korda hoida, et kõrva häälega naermine ja rääkimine teisi ei segaks.

Propageerida tugevamalt lugejasaalides suhtlemise ja telefoni piiramist. Inimesed ei pea sellest kinni ning piinlik on täiskasvanuid kasvatada.	bakalaureuseüliõpilane
Individuaal töö kabiinide põrandatel peaks olema vaipkate, sest koridorist, ventilatsioonist, mis on ühenduses saaliga... kostuv müra võib sagedasti häirida töö tegemist.	magistriüliõpilane
Mis mind õppetöö ajal kõige rohkem häiris oli see, et väga tihti keegi rääkis kõrva häälega või krõbistas kõige kõbisevamaid küpsiseid mu kõrval. Tean, et on olemas reeglid, et lugemissaalis ei tohi rääkida ega süüa, aga ehk oleks võimalik neid reegleid ka rohkem kehtestada?	magistriüliõpilane
Kõige hea kõrval on üks hämmastav murekoht: lugemissaalides ei hooli vaikusest ei külastajad ega raamatukogu ise (kõikjale pannakse välja küll söögitoa reklaamid, kuid mitte telefonikõnede keeld; tihti saalides käivad teenindajad ei kutsu kõrva häälega rääkijaid korrale).	muu
Varasem mööblikujundus-paigutus lugemissaalides oli parem, kui oli vaheseinu rohkem. Praegune liigne avarus-avatus segab kuidagi keskendumist.	TÜ töötaja



## Milliseid uuendusi peaks TÜ raamatukogu tulevikus pakkuma?

Raamatukogu kasutajad pakkusid välja erinevaid mõtteid (kokku ligi 1000), milliseid uuendusi peaks raamatukogu tulevikus kindlasti pakkuma, kusjuures paljud nendest oleks üsna lihtsasti teostatavad, vajamata suurt rahalist ressursi või ajamahukat ettevalmistust.

Üle 200 ettepaneku puudutas lugejate heaolu raamatukogus (söök, jook, lõõgastusvõimalused, privaatsus jms). Umbes 180 ettepanekut puudutas ligipääsu teavikutele (kogude täiendamine, ligipääs digiteeritud materjalidele, otsinguvõimalused jms). Ligi 170 kommentaari oli seotud raamatukogu füüsilise keskkonnaga (ruumide välimused ja paiknemine, mööbel, arvutid, pistikud, internetiühendus jms). Ligi 130 ettepanekut puudutas raamatukogu lahtiolekuaegu, üle 100 ettepaneku tehti laenutuse kohta (tagastamine, tähtaegade pikendamine, viivised jms). Palju ettepanekuid tuli ka info saamise ning kasutajate toetamise kohta (koduleht, klienditeenindus, koolitused, nõustamine, lugejate arvamusega arvestamine jms) ning üldise ligipääsu kohta (avatus ülikoolivälistele kasutajatele, erivajadustega inimestele jms).

Alljärgnevalt on välja toodud mõned näited raamatukogu kasutajate kommentaaridest teemade kaupa.

### Lugejate heaolu

Suur hulk ettepanekuid (204) puudutas **lugejate heaolu** raamatukogus, sealhulgas peaaegu pooled soovistest (91) olid seotud toidukohtade ning **söömis- ja joomisvõimalustega**. Välja paistis kasutajate rahulolematus praeguse kohvikuga. Kohvikus võiks olla suurem valik paremat toitu odavam hinnaga. Lisaks võiks olla raamatukogus ka väike kohvik või lett, kust saab osta kohvi, teed ja küpsiseid. Raamatukogus võiks olla ilus ja hubane söögituba, kus on olemas mikrolaineahi, veekeetja ning kraanikauss. Samuti võiks olla raamatukogus kohviautomaadid ning näksi- ja joogiautomaadid ning lugemissaalidesse võiks lubada sisenemist kaanega suletud kohvitopsiga.

TÜ rmtk.-ga sama katuse all oleva ja tänuväärsse söögikoha lahtiolekuaaja pikendamine selliselt, et too suletaks kõigil rmtk. lahtiolekupäevadel alles tund enne peauste sulgemist.	muu
Võiks olla mingid veeautomaadid või midagi taolist igal korrusel.	magistriüliõpilane
3. korruse söögitoas võiks olla ka mõned nõud, söögiriistad ja veekeedukann, miks mitte ka väike pliit. Usun muidugi, et sellisel puhul vajaks ka ruum laiendamist.	doktorant
Koht, kus võiks korraga süüa, kohv juua ja õppida.	magistriüliõpilane
Kohviga raamatukokku mitte-lubamine on ühest küljest arusaadav, kuid reaalselt on kasutajatel väga palju muid tooteid, mida kasutatakse ning mis võivad sama kahju teha.	magistriüliõpilane
Raamatukogu söögitoas võiks olla mikrolaineahi ja veekeetja. See oleks väga mugav kui on plaanis pikemalt raamatukogus grupitööd teha või õppida- võtad kodust valmistoidu ja teepakikese kaasa ning saad sooja lõuna ilma lisatasudeta raamatukogust kaugele minemata.	magistriüliõpilane
Tasuta joogivesi on juba väga hea saavutus, kuid söögisaalis võiks olla olemas veekeetja ja mikrolaineahi. Üliõpilastel enamasti napib raha, ja seetõttu oleks soe teevesi ilma rahata kätte saada väga hea. Minul hakkab raamatukogus pika peale istudes külm.	vilistlane

Paljud kommentaarid (46) viitasid **privaatsusele** – raamatukogus peaks olema rohkem individuaalseid töökohti, kus oleks tagatud vaikus, või privaatseid nurgakesi, kuhu saab eralduda. Töökohad lugemissaalides võiks olla privaatsemad (eraldi lauad või vaheseinad).

Individuaalsete ruumide valik ja parem kättesaadavus ka lühiajaliselt, nt 1 päev.	bakalaureuseüliõpilane
Individuaaltöö ruumid võiks olla saadaval ka "tavalistele" üliõpilastele. Neid võiks olla rohkem, kuid peamine - vaikus ja rahu tagamine.	bakalaureuseüliõpilane
privaatsed nurgakesed, toolid jne eraldumiseks.	magistriüliõpilane
Veel individuaalsemad õpperuumid: kohad, kus saaks olla täiesti üksik ning rahulikult õppida, ilma et peaks mööda ringi voorima külastajad.	magistriüliõpilane

Rohkem eraldi lauakesi saalides. Vanasti ikka oli neid, nüüd on kadunud. Suures kolhoosis on paratamatult segavad faktorid.	magistriüliõpilane
privaatsemad tööalad koos range vaikuseõudega.	doktorant

Mitmed kommentaarid (21) olid seotud **lõõgastusvõimalustega**. Lõõgastuseks soovitakse hubasemat puhkeruumi, kus saaks pikutada ning aja maha võtta ning kus oleks lubatud ka süüa ja juua. Raamatukogus võiks olla rohkem selliseid nurki, kus on spetsiaalsed pikutamise- ja lamamiskohad.

Lõõgastumisruum, kus saab vahepeal õppimisest puhata. See võiks olla hästi kujundatud ja värviline. Seal võiksid olla motiveerivad tsitaadid üleval ja huvitavat lugemist, juua-süüa.	bakalaureuseüliõpilane
Näiteks kott-toole täis suhtlusruum, kus lihtsalt mõtteid eemale saada ja jutustada. Või näiteks diivanitega.	magistriüliõpilane
Suurem n-ö leboruumi osa, kus oleks võimalik pikali olles või kott-toolis ka tööd teha, mõnusam kuid siiski tõine keskkond.	bakalaureuseüliõpilane
Üks puhkeruum, kus saaks legitiimselt uinakuid teha. Päriselt, just nimelt (ja ainult!) povernappideks mõeldud vaikne ruum diivanitega. :)	magistriüliõpilane

Lugejad sooviks raamatukogus kasutada **füsioteraapia võimalusi** (16 kommentaari). Kuna istuv tegevus ja õppimine peaks vahelduma liikumisega, siis soovitakse, et raamatukogus oleks koht võimlemiseks, venituse- ja lõõgastusruum, istumispallid, massaažiteenus, jõusaal, jooga või meditatsioonituba.

Loomingu- või spordinurgad, kus saaks vahepeal tasakaaluks joonistada, mõnd pilli mängida või mingit spordiharjutust teha.	vilistlane
Massaažiteenust, et turi istumisest väga kangeks ei jääks.	vilistlane
Oleks vaja helikindlat ruumi, et kui õppetöös vms. on vaja end lasta välja elada karjumise, ropendamise vms. segava tegevuse näol, siis saaks seda ohutus ruumis teostada.	bakalaureuseüliõpilane
Peale pingutavat õppetööd tahaks väga füüsilist liikuvust. Oleks vaja ruumi, kus saaks end liigutada: joosta, pinksi mängida, aeroobikat teha jne.	bakalaureuseüliõpilane
Teraapiakoer oleks küll tore...	magistriüliõpilane
Jooga/meditatsiooni tuba. Väga kasulik käia vahepeal õppetöö pingetest vabanemas. Paljudes lennujaamades, kaubanduskeskustes, koolides ja raamatukogudes on sellised võimalused arenenud maades.	bakalaureuseüliõpilane

Pakuti välja, et raamatukogus võiks rohkem mõelda **lastega üliõpilastele** (15 kommentaari). Raamatukogus võiks olla regulaarne lastehoiuvõimalus ning lastenurk, kus lastega koos raamatuid lugeda.

Elan Tallinnas ja ei ole kõigega kursis, mida juba on olemas. Võib olla mõõduka tasu eest lastehoidu, et ka tudengiemad saaks õhtul mõneks tunniks süveneda.	vilistlane
Pakkuda lastehoiuteenust lastetoas iga päev, vähemalt kella 14st 20ni.	bakalaureuseüliõpilane
Püsiv lapsehoid (kasvõi tasuline).	magistriüliõpilane

Mõned ettepanekud (5) tehti ka selle kohta, et raamatukogu juures võiks olla **õues õppimise** võimalus.

Mina kui bioloogia tudeng, näeksin ideaalses võtmes kuskil ka sisehoovi, kus oleks palju rohelist ja värsket õhku ning mugav õppida samaaegselt.	bakalaureuseüliõpilane
Raamatukogu ees võiks olla parem võimalus õues õppimiseks/aja veetmiseks.	bakalaureuseüliõpilane

## Ligipääs teavikutele

Paljude kasutajate (71) arvates peaks raamatukogus olema rohkem raamatuid, kogusid tuleks täiendada ja kaasajastada. Soovitakse juurde kirjandust ja õpikute valikut nii eesti, inglise kui ka muudes keeltes. Paljud soovitasid laiendada just kaasaegse ilukirjanduse valikut. Õppekirjanduse vajalikkuse osas tuleks konsulteerida teaduskondadega ning perioodika valikus arvestada rohkem lugejate arvamusega. Tuuakse välja ka seda, et raamatute valik on küll suur, aga arvuliselt on eksemplare vähe, mistõttu ei ole tudengitel ikkagi võimalust vajalikke raamatuid laenutada (see probleem tundub olevat eriti terav õigusteaduskonna üliõpilaste jaoks).

Kõige tähtsam uuendus oleks, et raamatute valik peaks olema suurem ja parem. Kõik muu on teisejärguline.	TÜ töötaja
Oluliselt rohkem kirjandust sisse ostma, st vähemalt püüdma leida võimalust kolmekordistada eelarvet raamatute ostmiseks.	magistriüliõpilane
parem koostöö erialaste kogude täiendamiseks üliõpilaste ja õppejõududega. Meditsiini alal on nukralt palju aegunud riulitäidet.	magistriüliõpilane
rohkem ilukirjandust võiks riulitel olla, seda tahaks rohkem sirvida, et vahepeal mõttepause teha.	bakalaureuseüliõpilane
Suurem erialakirjanduse valik, rohkem eksemplare (eriti õigusteaduses).	magistriüliõpilane
Õigusteaduse üliõpilasi on palju ja eksamiperioodil ei ole piisavalt õpikuid, seega oleks vajalik muretseda juurde õiguse õppeainete õpikuid.	vilistlane

**Digitaalsete materjalide** valik võiks olla suurem (94 kommentaari). Võiks olla rohkem e-raamatuid, mis on veebis loetavad.

Digitaalraamatute kogu loomine ja tasuta juurdepääsu tagamine digiteostele, nii nagu see praegu on paberkandjatel raamatutega.	muu
elektroonilised ressursid (andmekogud, tellitud e-perioodika) kasutus võiks olla rohkem integreeritud: kui juba olen ülikooli arvutivõrgus ei peaks kasutama erinevaid andmebaase, et soovitud artiklit otsida, vaid kui ülikoolil on nt artikli täistekstile ligipääs olemas, jõuan selleni n-ö google otsinguga.	TÜ töötaja
Kuna mõnes valdkonnas on õpikute puudus, oleks hea, kui ideaalis oleksid peamised õpikud kättesaadavad kas siis ebraryst või Dsaces.	magistriüliõpilane
Teatud õppematerjalide hulk raamatukogus on kehv. Tasub ehk mõelda nende veebikeskkonda suunamisele.	bakalaureuseüliõpilane

Peeti vajalikuks ka seda, et raamatukogu kaudu oleks kättesaadavad üliõpilaste uurimistööd (5 kommentaari).

Võimalus ülikoolis tehtud kirjalike kodutööde (esseed, referaadid, analüüsid, eksperimentide kirjeldused vms) arhiveerimiseks, kui õppejõu arvates on kodutööl piisav kvaliteet. Lisaks võib läbida eraldi kvaliteedikontrolli: mingi komisjon, mis hindaks arhiveerimisväärtust. Sel juhul on võimalik, et väärtuslik intellektuaalne panus ei läheks kaduma. Praegusel juhul läheb igal semestril sadu (kui mitte tuhandeid) kodutöid lihtsalt kuhugi seisma või kustutatakse need üldse ära. Samas mõned neist võivad olla väga põhjalikud ning kasulikud ka teistele tudengitele.	[pole teada]
Tartu Ülikooli uurimistööd võiks olla teemade järgi veebis süstematiseeritud.	muu

## Keskkond

**Füüsilise keskkonna** osas (71 kommentaari) soovitakse paremat valgustust, hubasemaid ja mugavamaid ruume õppimiseks. Väga mitmed viitasid õhupuudusele raamatukogu ruumides ning soovisid paremat ventilatsiooni- ja õhutussüsteemi või konditsioneeride.

Konditsioneer!! Eriti humanitaar ja õigusteaduse vaikselt alas on õhupuudusega olukord masendav.	bakalaureuseüliõpilane
Lugejaid võiks varustada mõne kohaga, kus inimene saaks endale ise sobiva valguse valida. Etteantud päevavalgus võib liialt dikteeritud olla. Varustada võiks punase, sinise, rohelise jne. valgusega.	bakalaureuseüliõpilane
Mõnda ruumi rahulik muusika (ei suuda täielikus vaikusel õppida ja muusika rahustab).	bakalaureuseüliõpilane
Ventilatsiooni süsteemi üle vaatamine. Hetkel on õhk väga kuiv ning see osutub pikema õppimisel häirivaks.	magistriüliõpilane
Võimalusel suurte tööruumide (nt teadusajakirjade juures) elektrivalgustuse asemel laeakendest tulev valguse kasutamine valgusküllasel ajal sobiva ilmaga või kollakad(?) valgusfiltrid vms (lampide sinakas valgustoon on intensiivne ja silmi väsitav - kollane valgus on pehmem).	bakalaureuseüliõpilane
Lugemissaalides võiks olla individuaalsed laualambid.	bakalaureuseüliõpilane

Mitmed soovivad (30 kommentaari), et arvutiklass oleks suurem, arvutid oleks kiiremad ja võimsamad ning neid oleks rohkem vabakasutuses, kusjuures arvuteid ja interneti peaks saama kasutada ka need lugejad, kes ei õpi või ei tööta Tartu Ülikoolis. Samuti peaks raamatukogus olema kiirem wi-fi.

Arvutiklasse luues ja nendesse tarkvara soetades teha sisulisemat koostööd instituutidega. Mina nt sooviksin Mathematicat!	doktorant
Arvutites võiks olla spss andmetöötlusprogramm.	magistriüliõpilane
Arvutiruumis võiks olla natuke uuem operatsioonisüsteem.	bakalaureuseüliõpilane
Rulood arvutiklassi akendele ja muudele akendele mille juures saab tööd teha, sest suve algul ja sügisel on päike vahel nii silmi pimestav, et segav arvuti ekraanilt info lugemist või lihtsalt töö tegemist.	magistriüliõpilane
Vaba, tasuta pääs interneti. Praegu see praktiliselt puudub, kui sa ei ole TÜ-ga otseselt seotud.	vilistlane

Paljud soovisid, et **grupitöö ruume** oleks raamatukogus rohkem (26 kommentaari).

Rohkem grupitöö ruume, need on alati kinni.	doktorant
Ehk eraldi alad kui vaja grupitööd teha, et ei segaks teisi külalastajaid.	bakalaureuseüliõpilane
Modernseid grupitöö ruume rohkem.	magistriüliõpilane

Mitmed kommentaarid (12) puudutasid **elektripistikuid**, mida peaks olema oluliselt rohkem.

Elektripistikud lugemissaalides laudade all.	bakalaureuseüliõpilane
Rohkem pistikuid ja universaalseid akulaadijaid.	vilistlane
Saadaval võiks olla tavalised pikendusjuhtmed, et saaks mitu arvutit korraga elektrivõrku ühendada. Praegu saab ka, aga kui on palju rahvast, siis on ikka pistikutest puudus.	magistriüliõpilane

Ruumides võiks olla õppimiseks **mugav mööbel** (10 kommentaari).

Mugavaid istekohti, kus saab lugemist nautida.	vilistlane
Rohkem mugavaid individuaalse õppimise laudu (hea tool ja hea valgustus).	vilistlane
Toole või lebamiskotte riulite vahele.	muu

## Lahtiolekuajad

Raamatukogu **lahtiolekuagadele** juhtis tähelepanu 127 küsitlusele vastanut. Enamasti sooviti, et raamatukogu võiks olla pikemalt avatud (mõned eelistasid varem avamist hommikul, mõned eelistasid just pikemat lahtiolekut hilisõhtul). Palju toodi välja just seda, et raamatukogu võiks pikemalt olla lahti nädalavahetustel, eriti pühapäevadel ning eriti eksamiperioodil. 16 kommentaari puudutas konkreetset ööraamatukogu. Lugejad sooviksid, et ööraamatukogu oleks tihedamalt, mitte ainult eksamiperioodi ajal.

Päris paljud soovisid võimalust, et raamatukogu oleks avatud terve ööpäev, kas või osalises mahus (näiteks avatud ainult mõni lugemissaal või oleks võimalus raamatuid tagastada ööpäevaringselt). Samuti arvati, et raamatukogu peaks olema avatud ka juulis, kui mitte iga päev, siis vähemalt mõnel hommikul nädalas. Kasutajaid häirib, kui raamatukogu on suvalistel aegadel etteteatamata kinni.

Lahtiolekuajad võiksid olla pikemad. Näiteks kella üheni öösel võiks raamatukogu olla avatud iga päev. Teatavasti ööpäev läbi avatud raamatukogud on levinud mitmel pool maailmas.	bakalaureuseüliõpilane
Pikemad lahtiolekuajad ja lühem suvepuhkus. Suletud raamatukogust on vähe abi, olgu ta kui tahes hea.	magistriüliõpilane
Raamatukogu võiks olla avatud tund aega kauem, et töölt tulevad üliõpilased saaksid veel 5 tundi korralikult tööd teha.	magistriüliõpilane
Tööl käiva inimesena leidub mul uurimistöös aega vaid suvekuudel (kui võtan puhkuse). Paraku on siis just raamatukogu suletud. See on pidurdanud mitme kirjatöö valmimist.	muu
Olukorras, kus raamatukogu otsustab mingil põhjusel end sulgeda siis, kui see muidu peaks avatud olema, tuleb sellest võimalikult vara teada anda ning soovitatavalt anda ka põhjendus.	bakalaureuseüliõpilane
Pikem ööraamatukogu, sess ei jõua veel alatagi kui see juba läbi saab.	bakalaureuseüliõpilane
Teha alumine korrus (suur saal) 24h avatuks, õhtuse eluviisiga inimesed saaksid õppida ka öösi. Ülemisi saale ja meediaruumi ei pea lahti hoidma nii kaua. Tänapäeva tudengid on eesmärgipõhised ja usinad ning vajavad mõnusat õpikeskkonda.	magistriüliõpilane

## Teavikute laenutamine

Mitmed arvamusel (43) puudutasid teavikute laenutamist. Hoidlast raamatute laenutamine võiks olla kiirem. Raamatute kättesaamine ja tagastamine võiks olla korraldatud nii, et lugeja ei peaks alati riideid garderoobi andma. Kojulaenutust peaks võimaldama suuremas mahus.

Avariilult laenutatud kirjandusest maha jääv märg.	doktorant
Kas oleks võimalik ka tellitud raamatute kättesaamine korraldada all fuajees? See vähedaks ka garderoobitöötajate koormust.	TÜ töötaja
Üleriiete garderoobi jätmine peaks olema vabatahtlik. Talvel kui on palju riideid ja raamatukokku on asja vaid minutiks-paariks, on see äärmiselt tüütu.	bakalaureuseüliõpilane
Peakogu hoidlatest välja toomise aeg on häbiväärselt pikk, mõõdetav tundides(!)	õppejõud
Pole võimalik külmailmaüleriietes oma tellitud raamatut kojulaenutusest kätte saada. Peaks olema võimalus tellida raamat(ud) nn. välisesse kojulaenutusletti, kui muud raamatukogu teenust ei vajata.	muu
Veel rohkem iseteenindusjaamasid: on suuremates koridorides, aga võiks olla ka sisesektsioonides.	magistriüliõpilane
Ainepakettides olevaid raamatuid võiks saada laenutada.	bakalaureuseüliõpilane

Kasutajad pakkusid välja ettepanekuid (43) raamatute tagastamiseks. Raamatute tagastamine peaks olema võimalik ööpäevaringselt. Raamatukogus võiks olla näiteks tagastusautomaat või tagastuskastid või võiks üks korrus olla avatud 24 tundi. Samuti võiks olla pikemad laenutustähtajad õppejõududele. Rohkem sooviti ka viivisesvabu päevi (samas oli ka arvamus, et viiviseid tuleb nõuda karmimalt, kui teised ootavad järjekorras).

Kuskil luugi kaudu kasvõi öösel raamatute tagastus. nt oma lugejakaartiga saad luugi lahti teha ja siis raamatud sinna panna vms.	vilistlane
---	------------

Doktorantidele ja õppejõududele pikemad laenutustähtajad, võib-olla ka 10-kordse pikenduse piirangu kaotamine.	doktorant
Teavikute tagastamisvõimalus ka väljaspool lahtiolekuaega.	TÜ töötaja
Võimalus raamatute tagastamiseks väljaspool tööaega või teiste raamatukogude kaudu.	vilistlane
Õppejõul võiks olla pikem võimalus raamatuid laenutada (vähemalt tema eriala alaseid, kuna ta peab nende baasil loenguid ette valmistama).	õppejõud
Mõned korrad aastas viivisevaba raamatute tagastamist. Sellega seondult võidavad kõik - nii laenutajad kui ka raamatukogu.	muu

Raamatute otsimise kataloogi tuleks kaasajastada ning raamatute leidmist lihtsustada (26 kommentaari).

E-andmebaasid, kust artikleid/raamatuid laenutada, on väga segased ning raskesti käsitletavad.	bakalaureuseüliõpilane
Lahendada probleem, et kataloog näitab, et raamat on lugemissaalis, aga seal pole seda riigis mitu nädalat olnud.	doktorant
Praegu ei ole kerge leida, milliseid õpikuid jms raamatuid saab ka e-versioonis kasutada. ester võiks ka e-raamatuid vasteteks anda, ka neid, mis on nt kirjastuste lehtedel aga TÜle avatud.	doktorant
Teemaliigiti otsing võiks olla parem.	vilistlane

## Ligipääs raamatukogule

Suureks probleemiks näib olevat see, et raamatukogu ei ole kasutajasõbralik ülikooliväliste inimeste jaoks (32 kommentaari). Neile ei võimaldata kojulaenutust, nad ei pääse ligi andmebaasidele ning ei saa ligi arvutivõrgule.

Kojulaenutus peaaegu kõikidele lugejatele, ka nendele, kes ei ole TÜ hetkel seotud. tavaliselt on nad kõrgharidusega ja TÜ vilistlased. Kohalkäimine teeb elu tülikaks, sest saan tihti tööd teha vaid hilja õhtul.	vilistlane
Külastisstaatusel lugejatele teenuste võimaldamine, näit printimine või kohapealse arvuti kasutamine.	vilistlane
Raamatukogu peaks olema kasutatav ka neile, kes ei ole üliõpilased või ülikooli töötajad.	vilistlane
Sooviksin laenutada raamatuid, kuid ma ei saa, sest elan väljaspool Tartu linna.	muu
Teadusandmebaaside kasutus väljastpoolt ülikooli olevatele inimestele. Sobib ka mõõduka tasu eest.	vilistlane
Võimalus laenutada ka raamatuid, kui ei ole enam ülikooliga seotud ja ei ela enam Tartus.	vilistlane

Raamatute laenutamine ja tagastamine võiks olla võimalik ka läbi teiste raamatukogude (16 kommentaari).

Raamatute tagastamine Tallinnas. Sattus olukord, kus ei saanud kuidagi raamatut ära tuua ja pikenduste aeg oli täis - soovitati kulleriga. 5€ saatmise eest on ikkagi väga kallis, tundub lihtsam viivist maksta aga see ei ole ju õige lahendus. Tartu osakond on Tallinnas ju olemas võiks siis väike tugi olla selles osas ka Tallinnast Tartus käivatele õpilastele.	bakalaureuseüliõpilane
Raamatute tellimine peamajast või ühest erialakogust teise erialakogusse/peamajja.	TÜ töötaja
Tasuta kauglaenutus Eestist ja välismaalt raamatukogus puuduvatele teostele nii üliõpilastele kui ka õppejõududele.	magistriüliõpilane
Võimalus eri majade raamatuid ühes kohas tagastada oleks väga mugav.	vilistlane

Mitme kasutaja arvates peaks isikutuvastus olema ilma ID-kaardita (7 kommentaari).

Ei ole vaja kontrollida külastajaid elektrooniliselt, piisab dokumendi näitamisest valvelauas.	bakalaureuseüliõpilane
Sissepääs raamatukogusse ka üliõpilaspileti asemel (kuid ei pea saama laenutada) – nii et üliõpilane ei pea ostma lugejakaarti, kui pole kaasas raamatukogu kaarti.	magistriüliõpilane

Erivajadusega inimeste jaoks paluti audioõpikuid, liikumispuuetega inimestele paremaid liikumisvõimalusi korruste vahel. Samuti võiks erinevatel üritustel tutvustada erivajadustega inimestele raamatukogu võimalusi. Ligipääsu osas tehti ettepanekuid ka tasuta parkimise kohta raamatukogu juures.

### Infojagamine ja kasutajatugi

Soovitakse, et raamatukogus oleks arusaadav majajuht hoone plaaniga või digitaalsed teeviidad, mis muudaks lihtsamaks orienteerumise majas ja õigete raamatute leidmise (24 kommentaari).

Internetis võiks olla mingi interaktiivne kaart, kuhu oleks kantud riiulid viidetega - mitte spetsiifiliselt raamatute järgi (olgugi, et see oleks eriti bueno).	bakalaureuseüliõpilane
Infotahvlid, et teaks kuidas midagi kasutada, orienteeruda kui personali pole saadaval.(Või mille jaoks miski loodud on). On olnud raskusi majas orienteerumisega.	bakalaureuseüliõpilane
Digitaalsed teeviidad või online plaanid otsitava väljaande riiulilt leidmiseks (lisaks riiuli koodile osutatakse teekond selleni plaanil).	vilistlane
Rohkem raamatute asukohtade viitamisskeeme (sageli peab neid praegu tükk aega otsima, sest riiulite vahel neid ei leidu, ainult saalide alguses).	magistriüliõpilane
Rohkem võiks olla neid silte riiulitstel, mis selgitavad värvikoodi, kui kaua mingi raamat võib käes olla.	bakalaureuseüliõpilane

Tuntakse puudust vastastikusest suhtlemisest, et oleks võimalik ka omalt poolt raamatukogule paremini infot anda. Raamatukogu võiks võimaldada personaalsemat lähenemist (13 kommentaari).

Inimeste laenutamise eelistuste järgi saatma neile kirju samateemaliste uute raamatute ilmumisel.	(pole teada)
Küsitlused vajalike eriala- ajakirjade ja raamatute kohta.	TÜ töötaja
Ma ei tea kuidas, aga midagi taolist nagu see küsimustik - mingisugune suhtlemise vorm.	vilistlane
Võimalus soovitada uusi raamatuid, mida oleks vaja tellida.	magistriüliõpilane

Raamatukogu koduleht võiks olla tänapäevasem ja atraktiivsem (12 kommentaari).

Veebilehe disain võiks tänapäevasem olla, hetkel on see nagu mõni 2000. aasta scam site. Me elame aastal 2015.	bakalaureuseüliõpilane
Näiteks korralikult töötav veebileht oleks küll tore.	bakalaureuseüliõpilane
Moodne raamatukogusait veebis.	õppejõud
Lahtioleku aegade suurem ja selgem eksponeerimine kodulehel	magistriüliõpilane

Ettepanekuid tehti ka selles osas, et raamatukogu võiks pakkuda nõustamisteenust (10 kommentaari).

Koht, kuhu saab igal ajal oma muredga minna ja end tühjaks lasta. Psühholoog/nõustaja või joogaringid.	bakalaureuseüliõpilane
Eraldi abi, kui ei leia üles raamatuid.	magistriüliõpilane
Personaalne nõustamisteenus nt andmebaasidest otsingute tegemine (välismaised andmebaasid).	magistriüliõpilane
Spetsiaalsed töötajad aitamaks vajalikke teavikuid leida.	bakalaureuseüliõpilane

Soovitakse sõralikku teenindust, et töötajad oleks avatumad ja abivalmimad (8 kommentaari), rohkem võiks olla koolitusi nii raamatukogu kasutamiseks kui ka erialadest ja valdkondadest (8 kommentaari).

## Lisateenused

Lisateenustest puudutasid väga paljud kommentaarid (30) printimis- ja paljundamisvõimalusi, mis näib olevat praegu suureks probleemiks.

Iseteenindusprinter olemasolu sisenemisala juures, et ei peaks paari lehe printimiseks üleriideid ära võtma.	doktorant
Normaalne professionaalne kopeerimisteenus (lisaks iseteenindusele). Ka see kui amatöötrid väänavad lehti ja ajakirju ise koopia masina vahele ei ole võib-olla alati kõige tervislikum säilikutele. Seega peaks olema võimalus kuidagi aidata kaasa säilikutele.	doktorant
Paljundamine, printimine lihtsamaks-printerkombaine igale korrusele ja igasse teadussaali.	bakalaureuseüliõpilane
Tasuta skaneerimine iseteenindusele nagu enamikus Euroopa ülikoolide raamatukogudes.	doktorant

Ürituste osas (12 kommentaari) sooviti kohtumisi kirjanikega, interaktiivseid näitusi, uute raamatute tutvustusi, virtuaalnäitusi jm üldkultuurilisi üritusi

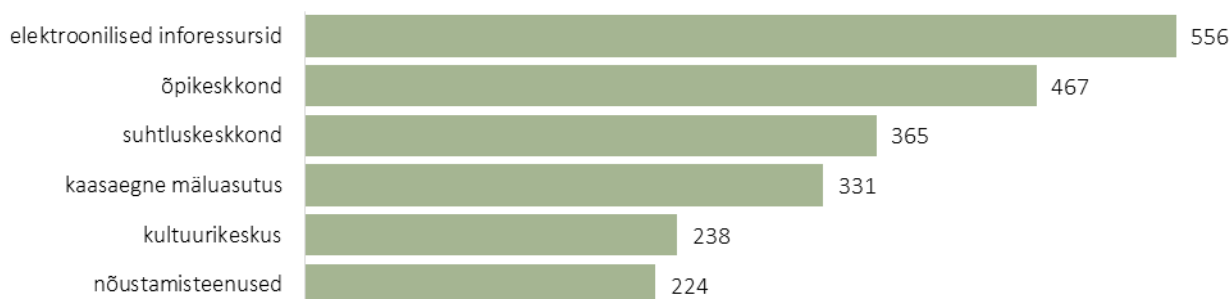
Üldharivad seminarid ilukirjanduse teemadel, kus iga päev tutvustatakse mõnda huvitavat teost.	magistriüliõpilane
Näitused võiksid olla interaktiivsemad. Asjakohane info peaks olema laiaulatuslikum ja kohe näituse juures lisamaterjalidena kättesaadav (videod, muud salvestised, nt. teave puutetundliku ekraanil).	muu
Korraldage raamatualaseid mälumänge.	vilistlane
Teaduse populariseerimine TÜ raamatukogu loengutega erinevatest erialades oleks magnet nii kooliõpilastele kui ka teistele huvilistele.	TÜ töötaja

Võimalik võiks olla laenutada tehnikat nagu e-lugereid ja sülearvuteid näiteks raamatukogusiseseks grupitööks (8 kommentaari). Raamatute otsimiseks võiks olla mobiili- või veebirakendus, mis juhataks raamatu asukohani saalis (7 kommentaari mobiilsete lahenduste kohta).

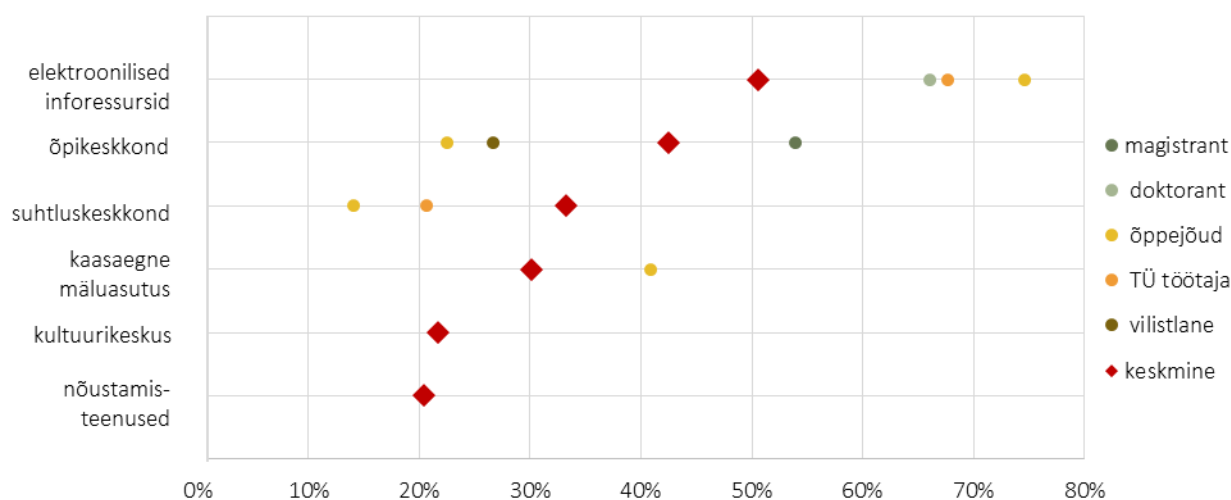


## Millised keskkonnad ja teenused vajaksid rohkem arendamist?

Vastajatel paluti märkida etteantud loetelust, millised keskkonnad ja teenused vajaksid järgmise viie aasta jooksul rohkem arendamist. Rohkem kui pooled vastanutest (51%, 556 isikut) märkisid, et elektroonilised inforessursid vajaksid järgmise viie aasta jooksul rohkem arendamist. Õpikeskkonna arendamist pidas vajalikuks 42% vastanutest (467 isikut), suhtluskeskkonna arendamist 33% vastanutest (365 isikut) (joonis 4, joonis 5).



Joonis 4. Järgmise viie aasta jooksul kõige rohkem arendamist vajavad keskkonnad ja teenused. Joonisel on näidatud vastanute arv, kes vastava keskkonna ära märkisid (n=1099).



Joonis 5. Järgmise viie aasta jooksul kõige rohkem arendamist vajavad keskkonnad ja teenused vastanute staatuse lõikes. Joonisel on näidatud osakaal, kui paljud vastanutest vastava keskkonna või teenuse ära märkisid. Välja on toodud vaid need staatused, kus erinevus keskmisest oli rohkem kui 10% (n=1099).

Üle poole vastanutest (51%) leidsid, et **elektroonilised inforessursid** (andmebaasid, e-kogud ja e-infokanalid) vajaksid järgmise viie aasta jooksul rohkem arendamist. Eriti suurt tähelepanu pöörasid sellele õppejõud (75% nendest pidas elektrooniliste inforessursside arendamist oluliseks), TÜ töötajad (68%) ja doktorandid (66%).

Alljärgnevalt on toodud mõned näited lugejate kommentaaridest.

Korrastama kodulehte - selgemad jaotused, hetkel peab väga paljude otsingute jaoks ise eelnevalt  
teadma, kust lingi alt otsida. doktorant

Andmebaasidega asjatamine on praegu üsna segane ning pole selget pilti, millise ajakirja millised aastakäigud on ligipääsetavad. Andmebaasiülest otsingut oleks muidugi palju tahta, aga selles suunas võiks mõelda.	magistriüliõpilane
Elektrooniliste ressursside all veebileht vajaks väga arusaadavat struktuuri ja atraktiivsemat kujundust.	TÜ töötaja
Mingi nutirakendus, mis nt Amazonile ja googelile sarnastelt soovitab kasutuse põhjal lugejale raamatuid või artikleid, mis talle huvi pakkuda võiks. Ideaalne lõputöö/uurimustöö kirjutajatele. Lisaks peaks see nt sisselogimise alusel ka väga lihtsalt kasvõi võõrraamatukogudest tellitav olema - praegune võõrkirjanduse laenutuse süsteem on ajast ja arust ning liiga keeruline.	vilistlane

**Õpikeskkonna arendamist** (individuaal- ja grupiviisiliseks õppetöös vajalikud tingimused) pidas vajalikuks 42% vastanutest, teistest enam magistriõppe üliõpilased (54%).

Võiks olla rohkem vaikset ala, kuna igal pool kuulad siristamist ja itsitamist, vahel tahaks ise kellelegi öelda midagi, aga poel õigust.	doktorant
Tudengid on väga halvas füüsilises vormis ka raamatukogu peab andma oma panuse liikumise parandamiseks. Istumine on uus suitsetamine nagu dr Viigimaa ütles.	magistriüliõpilane
individuaaltööruumid võiksid asuda eraldi, mitte kohas, kust kõik mööda kappavad ja läheduses valju häälega räägivad	bakalaureuseüliõpilane
Individuaalõpe ei ole eriti tulus, kui kõrval istub keegi, kes ei suuda otsustada, kas suitsupausile minna või mitte. Individuaalõppetöös on vaja teistest natuke kaugemal olla.	magistriüliõpilane

**Suhtluskeskkonna arendamist**, et raamatukogu oleks hariva vabaaja veetmise koht, pidas vajalikuks 33% vastanutest.

Ma kuulun nende hulka, kes arvavad, et ainult e-keskkonnaga ära ei ela, et elus-suhtlus on oluline ja seega kõik see, mis seda toetab.	vilistlane
Ei ole harjunud mõtlema raamatukogust kui vaba aja veetmise kohast. Polegi teist eriti :)	õppejõud
Kindlasti mitte suhtluskeskkond, juba nüüd on liiga palju müra.	õppejõud

Raamatukogu kui **kaasaegse mäluasutuse** arendamist (teadmiste ja kultuuripärandi kogumine, säilitamine, töötlemine ja kättesaadavaks tegemine) pidas vajalikuks 30% vastanutest, teistest enam õppejõud (41%).

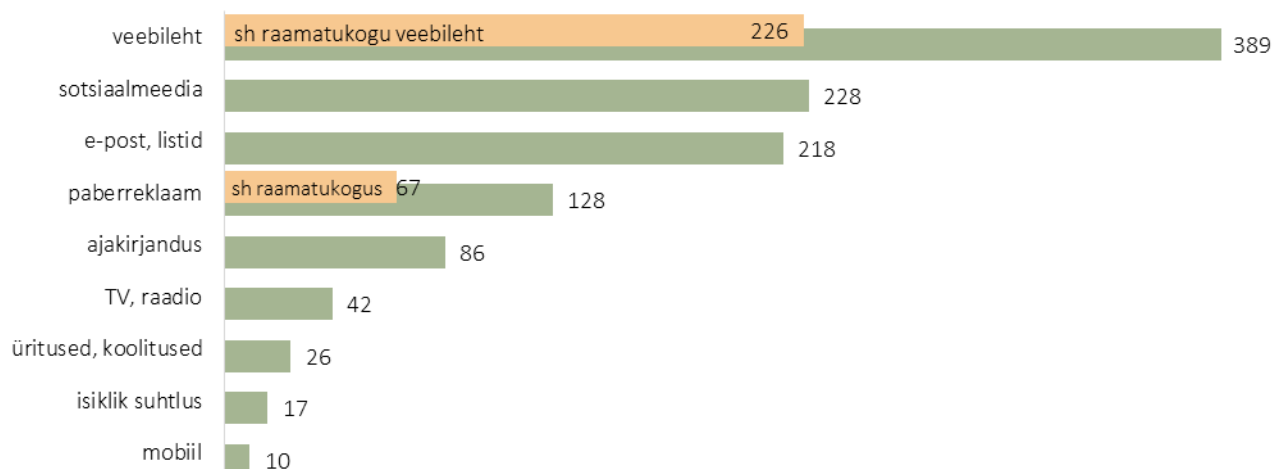
Tuua rohkem avalikkuse ette nt see, mida uut väärtuslikku vana on hoidlatesse laekunud, mingid sedalaadi uudised.	õppejõud
Eriti pooldan raamatukogu kui mäluasutuse rolli arendamist.	bakalaureuseüliõpilane
Enam kasutatavad kultuuripärandi materjalid digitaliseerida.	muu

Vähem oluliseks peeti nõustamisteenuste ja erialainfo arendamist (20% vastanutest) ning raamatukogu kui kultuurikeskuse arendamist (22% vastanutest).

Täiesti arusaamatu on mh ka see, miks peaksime panustama näituste korraldamisele - raamatukogu peaks olema koht, kus rahumeeli lugeda on võimalik. Küll aga on tulnud ette olukordi, kus lugemise kõrval tulevad inimesed, kes on mingil uuel näituse avamisel, üle minu laua ja pea mingisuguseid maale imetlema. Ja seda mitu korda minutis. Suhteliselt häiriv ja arusaamatu korraldus. Kui näitusi korraldada, on selleks mõistlikum kasutada alasid, kus ei õpita.	bakalaureuseüliõpilane
Raamatute autoreid kutsuda esinema, alates romaanikirjanikest kuni teaduskirjanduseni.	vilistlane
Näitused jm on toredad asjad, aga jäägem raamatukoguks, rõhugem enam teenuste kättesaadavusele!	doktorant
Lateraalne meelelahutus pole esmatähtis - seda saab mujalt piisavalt, raamatukogu ei peaks püüdma saada universaalseks meelelahutuskeskuseks.	TÜ töötaja
Kultuurikeskusena jututoad, luuleõhtud, kohtumised autoritega.	muu

## Informatsioonikanalid teenuste ja võimaluste tutvustamiseks

Lugejatel paluti välja tuua kolm kõige tähtsamat informatsioonikanalit, mida raamatukogu peaks oma uute teenuste ja võimaluste tutvustamisel kindlasti kasutama. Teistest enam kordusid soovitud infokanalitena raamatukogu koduleht, Facebook ja meililistid.



Joonis 6. Informatsioonikanalid, mida raamatukogu võiks oma uute teenuste ja võimaluste tutvustamisel kasutada. Joonisel on näidatud vastanute arv, kes vastava infokanali ära märkisid (n=1099).

389 vastanut (35% kõigist vastanutest) soovitasid raamatukogul uute teenuste ja võimaluste pakkumisel kasutada **veebilehti**, sealhulgas rohkem kui pooled (226) nimetasid ära raamatukogu enda kodulehe (joonis 6). Ülejäänud soovitasid uut infot kajastada näiteks Tartu Ülikooli välis- või siseveebis või instituutide kodulehtedel (48), ÕISis (8), ESTERis (7), Tartu linna kodulehel (3). Soovitati näiteks teha ka raamatukogu teenuseid tutvustavaid videosid UTTV lehel.

**Sotsiaalmeedia** oleks samuti oluline kanal uue info edastamisel (joonis 6), seda soovitasid kokku 228 vastanut (21% kõigist vastanutest), eriti tudengid. Sealhulgas 180 korda nimetati ära Facebook, kaheksa korda Twitter ning neli korda Instagram.

Kolmas oluline infoedastuskanal oleks **e-post ja meililistid** (218 vastanut, 20% kõigist vastanutest) (joonis 6). Ära nimetati näiteks teaduskondade listid, UT-infokiri, teiste ülikoolide meililistid, raamatukogu enda perioodiline uudiskiri.

Digitaalsete infoedastuskanalite kõrval ei ole vähetähtis ka **paberil reklaam** (128 vastanut, 12% kõigist vastanutest). Seda soovisid näha eriti bakalaureuse- ja magistriastme üliõpilased. Lisaks raamatukogu enda infopindadele fuajees ning lugemissaalides (67) võiks raamatukogu puudutavaid teateid jagada teaduskondade infostendidel (25), infovoldikute ja brošüüridena (20), üldiselt linnaruumis (9), ühiselamute stendidel (4) ja teiste Tartu raamatukogudes (3).

**Ajalehtedes ja ajakirjades** sooviks raamatukogu teateid lugeda 8% vastanutest (86 isikut). Seda infokanalit töid välja pigem TÜ töötajad, õppejõud, vilistlased ja doktorandid. Ära nimetati näiteks UT ajakiri, Üliõpilasleht ning teised ülikooliõpingutega soetud ajalehed (27), Tartu Postimees (14) ning Linnaleht (2).

4% kõigist vastanutest sooviks raamatukogu puudutavat infot saada **televisioonist** (28) või **raadiost** (14). Info edastamiseks soovitati kasutada veel ka **teabepäevi**, **infotunde**, **loenguid** jm üritusi (26), **isiklikku suhtlust** kas raamatukogu töötajate, tuutorite või üliõpilasesinduse kaudu (17) ning **nutitelefon** **äppe** ja **SMS-teavitusi** (10).

## Tulevikuraamatukogu iseloomustavad sõnad

Raamatukogu lugejad iseloomustasid tulevikuraamatukogu rohkem kui 350 erineval moel. Põhiliste omadussõnadena toodi välja „mugav“, „innovaatiline“ ning „sõbralik“ (joonis 7).



*Joonis 7. Tulevikuraamatukogu iseloomustavad omadussõnad.*

Kõige enam märksõnu olid seotud heaoluga ja mõnusa keskkonnaga, mida raamatukogu võiks lugejatele pakkuda (mugav, sõbralik, avatud, hubane, rahulik, mõnus, kodune, kutsuv, meeldiv, vaba, õdus jne). Neid sõnu pakuti kokku rohkem kui 450 korda.

Paljud märksõnad (umbes 350) puudutasid raamatukogu põhifunktsiooni hariva kirjanduse pakkujana (mitmekülgne, hariv, inforikas, raamaturohke, õppimist soosiv, asjalik, rikkalik, informatiivne, huvitav, kultuurne jne).

Hulgaliselt sõnu (umbes 250) olid seotud praktilise poolega (kiire, kättesaadav, paindlik, avatud 24 tundi ööpäevas, ligipääsetav, abivalmis, multifunktsionaalne, efektiivne, täpne, hea teenindusega jne).

Üle 200 sõnapakkumise viitasid raamatukogu füüsilisele keskkonnale (vaikne, lihtne, avar, suur, valgusküllane, valge, mahukas, ilus, kvaliteetne, soe puhas, ruumikas, õhuküllane, loogiline, turvaline jne) ning umbes sama palju kordi kasutati tulevikuraamatukogu iseloomustamiseks uuenduslikkust ja arenemisvõimet puudutavaid sõnu (innovaatiline, kaasaegne, modernne, uuenduslik, moodne, ajakohane, arenev, dünaamiline jne).

## LISA 1. Küsitlusankeet

---

### VIIS KÜSIMUST RAAMATUKOGU TULEVIKU KOHTA

Hea lugeja!

Millises suunas peaks TÜ raamatukogu (W. Struve 1) arenema järgmise 5 aasta jooksul? Palun leidke paar minutit aega vastata viiele küsimusele, et saaksime tulevikus pakkuda võimalikult täiuslikku kasutajakogemust. Teie tagasiside on meile väga oluline!

Tänades

Teie raamatukogu

Skaala:

5 - suurepärane

4 - hea

3 - rahuldav

2 - kasin

1 - ebarahuldav

0 - ei kasuta seda, kogemus puudub

#### 1. Milline on olnud Teie kogemus TÜ raamatukogu teenuste ja võimaluste kasutamisel?

- Lahtiolekuaegade sobivus
- Vajaliku kirjanduse valik (monograafiad, õpikud, teatmeteosed)
- Vajaliku perioodika valik
- E-teenuste kättesaadavus
- Iseteeninduse võimalused
- Info kättesaadavus veebis
- Ruumide sobivus individuaalseks tööks
- Ruumide sobivus grupitööks
- Kasutajakoolituste kättesaadavus
- Personali sõbralikkus ja teenindusvalmidus

Kommentaar / ettepanek raamatukogule:

#### 2. Millised on Teie arvates 3 kõige tähtsamat uuendust, mida TÜ raamatukogu peaks kindlasti tulevikus pakkuma (mida hetkel ei pakuta)?

**3. Palun märkige, millised keskkonnad ja teenused vajavad Teie arvates järgmise 5 aasta jooksul rohkem arendamist?**

- Õpikeskkond (individuaal- ja grupiviisiliseks õppetööks vajalikud tingimused)
- Elektroonilised inforessursid (andmebaasid, e-kogud ja e-infokanalid)
- Nõustamisteenused ja erialainfo (infopädevus, e-õpe, kasutajakoolitused ja -nõustamine)
- Suhtluskeskkond (raamatukogu kui hariva vabaaja veetmise koht)
- Kultuurikeskus (näitused, üritused, festivalid jm)
- Kaasaegne mäluasutus (teadmiste ja kultuuripärandi kogumine, säilitamine, töötlemine ja kättesaadavaks tegemine)

Kommentaar / ettepanek raamatukogule:

**4. Palun nimetage 3 tähtsamat informatsioonikanalit, mida raamatukogu peaks oma uute teenuste ja võimaluste tutvustamisel kindlasti kasutama?**

**5. Palun kirjeldage tulevikuraamatukogu 3 omadussõnaga.**

Olete

- bakalaureuse astme tudeng
- magistri astme tudeng
- doktorant
- õppejõud
- vilistlane
- TÜ töötaja
- muu